

Mapa przyrodnicza Gminy Nieporęt

Pasjonatów turystyki rowerowej, oraz pieszych wędrówek po atrakcyjnych przyrodniczo terenach położonych nad brzegami Bugu i Narwi, pragniemy zainteresować nowymi mapami turystycznymi siedmiu gmin leżących w pobliżu Jeziora Zegrzyńskiego, wydanych dzięki dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, w konkursie grantowym Lokalnej Grupy Działania Zalewu Zegrzyńskiego. Poniżej kilka słów o mapie i wartej odwiedzenia gminie Nieporęt.

Gmina Nieporęt dzięki swemu położeniu nad Jeziorem Zegrzyńskim, jest jedyną w swoim rodzaju turystyczną enklawą na Mazowszu. Jej tereny, o każdej porze roku, są miejscem wypoczynku mieszkańców warszawskiej aglomeracji, a walory przyrodnicze docenią nawet nie wrażliwi na piękno natury turyści. Zarówno zapaleni przyrodnicy, weekendowi turyści, jak i poszukujących wytchnienia mieszkańcy położonych w pobliżu miast (Legionowa, Pułtusk, Wołomin i Warszawy) odnajdą tu swój azyl. Warto wiedzieć, iż ponad 80% powierzchni gminy stanowi Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu (WOCK). W jego granicach znajdują się zarówno rozległe, zwarte kompleksy leśne i łąkowe, jak i niewielkie, silnie rozdrobnione lasy i łąki o znacznej różnorodności biologicznej. WOCK obejmuje również tereny rolnicze z luźną zabudową zagrodową. Drugą formą ochrony przyrody są rezerwy: Puszcza Słupecka, Łęgi Czarnej Strugi.

Puszcza Słupecka położona w południowo – wschodniej części Nieporętu, obejmuje swym zasięgiem część lasu państwowego o powierzchni 160,6 ha, rozciągającego się po obu stronach rzeki Czarnej. Ochroną objęte są tu zróżnicowane zbiorowiska leśne: łęgowe, grądowe i bukowe z bogatymi stanowiskami rzadko występujących roślin. Są to min. wawrzynek wilczelyko, bluszcz pospolity, zawilec żółty, kilka gatunków storczyków, a także porosty i grzyby niespotykane na Mazowszu. W rezerwacie gniazdują wilgi, czarne bociany, derkacze i żurawie, można spotkać tu lisy, jenoty, sarny, dziki, a nawet łosie. Wśród gadów występuje także żmija zygzakowata. Dużą część obszaru puszczy pokrywa grąd, czyli wielogatunkowy, liściasty lub mieszany las z przewagą dębu i grabu. Grąd jest jednym z siedlisk przyrodniczych ujętych w programach Natura 2000, gdyż większość obszarów ich dawnego występowania (zazwyczaj żyzne brunatnoziemy), została zajęta przez tereny rolnicze, lub uprawy lasów iglastych. W warstwie krzewów dominuje leszczyna, trzmielina, wiciokrzew, dereń, oraz młode drzewa. Runo leśne jest silnie rozwinięte i występują w nim m.in. takie gatunki jak niecierpek pospolity, nercznica samcza, bodziszek cuchnący oraz jadalne i trujące grzyby.

Na południe od Puszczy Słupeckiej, na powierzchni 39,5 ha rozciąga się rezerwat „**Łęgi Czarnej Strugi**”. Występuje tam olcha czarna, wiąz szypułkowy, i jesion. Wyrosły drzewostan liczy 80 lat. W runie występują zioła chronione min. wawrzynek wilcze łyko, ponadto rzadko spotykane w rejonie warszawskim gajowiec żółty, niecierpek, szczyr trwały i kurdybanek. Rezerwat jest siedliskiem min. traszki grzebieniastej i kumaka nizinnego. A także miejscem łęgów dla wielu gatunków ptaków

Mapa została opracowana i wydana w 2021 roku przez Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego. Operacja realizowana w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, wdrażanej przez LGD Zalew Zegrzyński i dofinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

(również drapieżnych), oraz ostoją dzików, saren i łosi. Spotkać tu można wydrę i bobra europejskiego. Łęgiem nazywamy zbiorowisko leśne występujące nad rzekami, i potokami, na terenach okresowo zalewanych, związanych z wodami płynącymi, a także ze z starorzeczami i zakolami rzek. Na drzewostan łągu składają się przede wszystkim wierzby, olchy i topole. Wiosną kwitną nim zawilce, przebiśniegi, żywokosty i gwiazdnice. Lato jest okresem najsuchszym, co umożliwia rozwój roślinom zielonym i pnączom, pokrzywom, porzecznikom i chmielowi zwyczajnemu.

Duże obszary leśne sprzyjają wycieczkom rowerowym. To nieinwazyjna forma poznawania przyrody, przyjazna dla dzikich mieszkańców lasu. Na terenie gminy wytyczono wiele tras pieszo-rowerowych o różnym stopniu trudności. Na szczególną uwagę, zasługuje najkrótsza z nich. To 6,5 kilometrowy, tzw. Szlak Narwiański, biegnie wzdłuż kanału żerańskiego, zahacza o oba rezerваты i kończy się na tzw. Dzikiej Plaży w Nieporęcie. Mimo nazwy, jest to największa i najchętniej odwiedzana plaża Jeziora Zegrzyńskiego. Strzeżona przez ratowników, pięknie oświetlona, z licznymi alejkami i placem zabaw. W pobliżu znajdują się restauracje, pensjonaty i wypożyczalnie sprzętu wodnego. Jedna z tras rowerowych, nazwana Liwecką, łączy się z siecią tras pokrywających cały powiat legionowski aż do Warszawy i wchodzi w skład wojewódzkiej, krajowej a także międzynarodowej (EuroVelo) sieci tras rowerowych, wchodzącej w skład Velomazovia.

Poznanie przyrodniczych walorów Nieporętu możemy połączyć z lekcją historii. Przez gminę Nieporęt przebiegają turystyczne szlaki „Książąt Mazowieckich” i „Bitwy Warszawskiej 1920 roku” oraz znajdujący się na terenie powiatu legionowskiego „Szlak Polski Walczącej”. Trasa jest bardzo dobrze oznakowana i wyposażona w tablice informacyjne z QR kodami, przedstawiającymi wydarzenia, począwszy od rozbiór Polski, poprzez powstania narodowe, okres II Wojny Światowej, prześladowań stalinowskich aż do powstania NSZZ „Solidarność”.

Z uwagi na mały nakład mapy pt. „Atrakcje przyrodnicze Gminy Nieporęt”, dostępnej jedynie w nielicznych punktach informacji turystycznej, zachęcamy do „ściągnięcia” mapy w wersji PDF ze strony stowarzyszenia www.jeziorozegrzynskie.info.

Tekst: Sandra Szumera

Luty 2021

Mapa została opracowana i wydana w 2021 roku przez Stowarzyszenie na Rzecz Promocji i Rozwoju Zalewu Zegrzyńskiego. Operacja realizowana w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, wdrażanej przez LGD Zalew Zegrzyński i dofinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.